

NAHÚM

Tx'olbil Xo'l Yi Liwre'j

Yi Nahúm i' jun elsanl stzi' Ryos banak tentz, te yi tiemp yi na cawun tzaj yi rey Ezequías. At e' na cyal yi ja lo' xcon i' tetz jun elsanl tzi' Ryos jun cient yob tu ni'cy te yi nsken wi't quim Jonás. I'tz lo' tul yi yob 663—612 te ntaxk ulak Kajcaw Jesucristo.

Yi txolbil yi txolnak Nahúm, i'tz yi at tulbil jun chin caws squibaj yi e' aj Nínive. Ej nin yi tircu'n chelpon cu'n swutz tan paj yi chin pajol ca'wl nin e'. Ej nin chin xo'wbil nin e' tan chixite'n cu'n cyakil yi e' jilwutz wunak yi najlche'-tz chinaka'jil. Chin juntlen nin cyajtza'kl yi e' aj Níniveja'tz

Ej nin yi xone'n tiemp ja ul yi jun sotze'na'tz xchiwutz yi alijt cyen tan Nahúm. Ej nin tircu'n chitanum xitu'n cu'n ban. Nin qui't na jal jun chixonl yi e' aj Níniveja'tz jalu'.

Yi mero chusu'n yi na tak' yi liwre'j sketz i'tz: Yi Kataj Ryos chin tz'aknak cunin i', qui'c mu'x tal il c'ol tel'j. Cha'stzun te na oc tan chicawse'n cunin yi e' nación yi e' juchul il. Qui'c nin jun yi nink tz'el liwr. Nin yi tnum Nínive i'tz jun elsawutzil te yi txolbila'tz.

Wi'nin xanil Kataj Ryos

- 1¹ Yi Nahúm i' jun aj Elcos. Nin yi e'chk txolbil yi cyaj stz'ibal, cho'n tilol tul wutzicy' tane'n. Nin i'tz tan talche'n yi at tulbil chicaws yi e' aj Nínive.
- 2² Na je' swutz Kataj Ryos yi e' yi qui na xom chiwi' tel'j. Nin na ticy'saj c'u'l scye'j. Na wi'nin na chi'ch c'u'l scye'j yi e' tetz contr.
- 3³ At pasens Kataj poro ncha'tz at wi'nin porer, nin ilenin stk'e' chicaws yi e' yi na chipaj yi tetz ca'wl.
Na xchaj tib yi tetz porer tul cyek'ek' a'bal, nin yi sbak', ni'cu'n chi puklaj tzak' tetz tkan.
- 4⁴ Na xcy'e' i' tan makle'n yi pak'bil mar. Ej nin ba'n na skej e'chk mar ta'n.
Ncha'tz ban na skej e'chk tzanla' ta'n. Yi e'chk tx'ac'aben cwent Basán tu yi e'chk chumam wi' tze' yi at wi'wtz Carmelo, ba'n na skej chixak ta'n.
Ncha'tz ba'n na chicu' mol cyakil yi e'chk buch yi at wi'wtz Líbano ta'n.
- 5⁵ Na chucan cyakil yi e'chk wutz swutz Kataj Ryos, nin na che'l a' yi e'chk ju'wtz swutz i'. Wi'nin na chucan yi munt swutz i', cyakil yi e' yi najlche' wi munt chilucne' yil quil nin wutz.
- 6⁶ Cya'l jun tx'aj yi xchi'chbe'n c'u'l i'. Cya'l jun na tx'aj yi na je' lajpuj wi'. Na yi na je' lajpuj wi', ni'cu'n na ban chi jun chin k'ak' yi sbejnín lsaj ske'j, nin yi e'chk wutz c'ub, cob cantu' na che'l swutz i'.
- 7⁷ Poro yi Kataj Ryos chumbalaj nin i', na yi na ul e'chk sotz c'u'lal skawutz, list atit i' tan kacolche'n, nin na oc tan chicolpe'n yi e' yi nter nin k'uklij chic'u'l tel'j.

- ⁸ Ncha'tz ni'cu'n i' tu jun chin tzanla' yi na elu'l jakxuj, yi na xcy'e tan jicye'n nin tircu'n yi na nojqwen le be', nin na xcy'e tan chixite'n cu'n yi e' yi na cho'c tan pile'n yi tetz xchamil. Ntin scyetzaje' yi ama'l yi chin tz'o'tz nin.
- ⁹ ¿Nxac na chitzanu' tan txxumle'n tan makle'n wutz i'? Na i' tetz xcyek tan chixite'nu'. Cya'l nin jun xcyek tan pile'n Kataj Ryos cob tir.
- ¹⁰ Jalcu'n xchilo'onku' chi na ban jun yaj yi at a' twi', nko chi na ban tx'i'x tu ch'im yi chin skejt nin yi jalcunin na cu' mol tan k'ak'. Ya'stzun sbajok scye yi e' yi na cho'c tan pile'n Kataj.
- ¹¹ Ma jalu' axwok aj Nínive, cho'n jal yi aj ocsanl c'u'lal tzixo'lwok, yi jun yi chin junt len nin tajtza'kl. Yi juna'tz yi mo'c tan oyintzi' te'lj Kataj.
- ¹² Nin je na tal Kataj: “Qui'c na ban yi ko chin cham nin e' asirio nin qui'c na ban yi ko jun c'olój cunin chixone'n, xchixitok len, nin qui't kil chiwutz. Ma yi axwok aj Judá, in nno'cnak tan ibuchle'n, poro qui't tzimban junt tir.
- ¹³ Tz'elpon incy'al yi yucu' yi at te'lj ikul, nin tz'elpon impak'lul yi caren yi at te itkan,” stzun Kataj.
- ¹⁴ Ma jalu', je yi txolbile'j yi saje'n tlol Kataj te chireyil yi e' aj Nínive: “Qui't ljal axonl tan bene'n lo'on yi abi'. Ej nin copon inxitul yi e'chk ryos yi banij cuntul tane'n tan tze', tu yi e'chk ryos yi ch'ich' cu'n, yi at tul atyo'x. Nin nocpon tan mukle'n cu'n yi awankil, na qui'c mu'x axac tzinwutz,” chij Kataj bantz.

Yi stziblal yi tzotzaje'n Nínive

- ¹⁵ iAxwok aj Judá, xmayninwok yi jun yi tz'ul wi'wutz! Cya'n yi balaj stziblal ta'n, yi sjalok tzatzin paz. Cxtzatzink tzunwoktz. Nin ba'n cxe'lwok cu'n te iyol yi isuknak tetz Ryos yi atix tzaj wutz pe'm. Na qui't chu'l yi e' mal nak junt tir tan ixite'n cu'n, na ja chisotz chicyakil cu'n.
- 2** ¹ Axwok aj Nínive, chopon chan jun c'olój sanlar yi chixcyek tan ixite'n cu'n. Cha'stzun te, inque'n wok il tan warti'n wi'ak tapijil itnumil! iList iwutz tan xmaye'n nin yi nim be'! iC'alwok quen bin yi ispar xe ic'u'l! iQuiwit tan oyintzi'!^a
- ² Yil xit itanum, tz'ocpon tzun Kataj Ryos tan chitxibaje'n yi e' xonl Jacow junt tir. Ej nin sjalok junt tir chik'ej yi e' aj Israel. Sjalok junt tir chik'ej chi saje'n te ntaxk el alk'a'n tircu'n chime'bi'l, na ni'cu'n e' ban cyen chi jun wi' uva yi tamij cu'n ban cyakil yi wutz.
- ³ Chin xo'wbil nin stz'akl yi makbil flech yi cy'a'n cya'n yi jun c'olój sanlara'tz, na chin cyak nin, nin ncha'tz tane'n yi be'ch cyetz, cyak len cu'n. List quitane'n tan oyintzi' tzite'j axwok aj Nínive. Yi chicare't tetz oyintzi' ni'cu'n chi najk tinc'un k'ak' te'lj, nin yi chichej, nternin na chitz'itpun tan jute'n e'chk care't tan cyoque'n tan oyintzi' tzite'j.
- ⁴ Chin lajke'l nin na chixon e'chk care't cyak'un. Jalcunin na chopon, nin jalcunin na chipakxij junt tir. Ni'cu'n e' tu jun boc'oj k'ak', nin na cho'jkel chi tane'n yi tojkbil jun xlizt'.
- ⁵ Yi na cawun chireyil yi e' icontr tan chibene'n tan oyintzi', chin lajke'l nin na chiben tan cyopone'n te yi tapij yi at solte'j yi itnumil.
- ⁶ Sjaxkok yi makbil tzanla', nin tz'elu'l yi tzanla' tibaj yi ca'l yi ireyil nin xcyek tan k'uche'n cu'n.

^a 2:1 Cyakil yi yole'j i'tz xcy'aklil, na quil chixcy'e yi e' aj Nínive te Ryos.

- ⁷ Nin tz'elpon ojkuji yi reina. Cho'n tz'opon tul jun ama'l yi tz'inunin tu', nin xchixomok nin yi e' tetz xchakum telj. Xchok'ok, nin e' te'n chocpon tan lo'onse'n chiwankil tan yi bis yi ate' cu'nt.
- ⁸ Ej, nin chelpon ojkuji tircu'n yi e' wunak le tnum, chi na el jakxuj tzanla' tul tkambil a', yi na je' kop. iCh'iwwok! iQuil cxe'l ojkuji che'ch sbne', poro cya'l jun stocsaje' yi ca'wl.
- ⁹ Chocpon tzun yi e' icontr tan talk'e'n len cyakil yi sakal tu oro yi at tzituch', na qui nin bajsbe'n tetz ime'bi'l yi at.
- ¹⁰ Xitok tircu'n yi tnum, nin chin tz'inunin tunin sbne' tircu'n yi tnum Nínive. Skejk chitzi' yi e' wunak tan xo'w, tircu'n xchilucnek len, tz'ul num chiwankil, nin chin slak'lujt nin sbne' chiwutz tan yi xo'w yi ate' cu'nt.
- ¹¹ ¿Na'l chicolwit quib yi e' aj Nínive yi ni'cu'n e' tu león sajle'n yi chin xo'wbil nin chiwutz? iCya'l! ¿Na' atit cyent yi chijulil kale molij che't yi e' ni' león? Qui'c, qui'ct chitziblal. Wech na cya'l nin jun na ocpontz xchinaka'jil sajle'n, cya'l nin jun najk nimsaj c'u'l tan tocompone'n tan chixuxe'n.
- ¹² Yi e' aj Níniveja'tz, ni'cu'n banake' tan cambe'n chime'bi'l, chi na ban jun león tan biyle'n jun txuc. Nin na opon tan jatxle'n xchiwutz yi tij tu tal. Nin na noj chijulil tan chiwa'be'n. Ni'cu'n tzun banake' yi e' aj Nínive, na nin noj chitnumil cya'n tan yi e'chk takle'n yi ncyalk'aj.

Tz'ocpon Kataj Ryos tan xite'n cu'n yi tnum Nínive

- ¹³ Je na tal Kataj Ryos yi cya'l na xcy'e' quen telj:
 “Bitwok tzaj axwok aj Nínive, nocpon tan oyintzi' tzite'lj. Nin tz'ocpon int'inol k'a'kl tircu'n yi e'chk icare't tetz oyintzi', nin jalt stza'jil scyajk cyen. Nocpon tan chibiyle'n cu'n yi e' isanlar yi ni'cu'n chitxamil tu jun ne'x león. Xchiquimok tan spar. Nin qui't cxo'cwok tan talk'e'n chime'bi'l yi e' mas nación. Nin qui't chi'lwij junt tir yi e' ichakum yi e' aj peyunl tetz alcawal.”
- 3** ¹ Lastum axwok, yi axwoka'tz yi chin biyol nak nin axwok, yi ntin la'jil na ital, nin yi ntin oyintzi' ita'n. Ej nin ntin alak' ita'n scye'ljak yi e' mas nación. Lastum qui na cyaj cyen itilol yi jun iya'pla'tz.
- ² Ma jalu', wi'nin na kubit nin yi na xicy'can charyon wutz chicoc yi e' chej. Wi'nin cyojkele'n e'chk care't tan cyopone'n tan ibiyle'n cu'n. iWi'nin woc'newe'n quikan yi e' chej yi na cho'jkel! Elnake' nin yi e' care't tcya'j tan cyopone'n tan ibiyle'n cu'n.
- ³ iWi'nin chibene'n xchiwutz yi e' sanlar yi ate' telj chej! iWi'nin litz'une'n chispar, tu chilans! iMili'n q'uixpnak ate'! Ej nin quintech nin alma' pac'lche'. iQui nin ajlbe'n cyetz! At wi'nin alma' wuxtx'otx', nin at e' yi na chije' tzotpuj scye'j.
- ⁴ Axwok aj Nínive, tz'ul yi txolbila'tz tziwutz tan paj yi ni'cu'n itajtza'kl tu jun xna'n aj bnol tetz, yi chin yube'n nin. Ja xcy'e' tan payse'n chiwutz yi e'chk tnuma'tz tak'on yubel. Chin list nin axwok tan chicambaje'n yi e'chk tnum scyuch' yi e' nación tak'on e'chk ipisyo'.
- ⁵ Ma je na tal Kataj Ryos, yi cya'l na xcy'e' quen telj: “Bitwok tzaj axwok aj Nínive, list wutane'n tan oyintzi' tzite'lj, nin ni'cu'ntz chi nink tzink'olp len yi be'ch itetz, tan tele'n itx'ix xchiwutz cyakil jilwutz wunak.

- ⁶ Mben injo'lil cachi' tiwutz, nin tz'elpon itx'ix wa'n xchiwutz wunak. Cxocpon tetz chitze'lbe'tz cyakil wunak bene'n tzi'n.
- ⁷ Cyakil yi e' yi na quilnin yi mbi na bajij tzite'lj, tz'elpon chi'kkansal quib, nin scyale': 'Ja xit yi tnum Nínive jalu'. Ej nin cya'l jun tz'elpon k'ajab tzite'lj. Cya'l jun tz'ocpon tan mayse'n ic'u'l.
- ⁸ ¿At ptzun mas iteri chamil swutz yi tnum Tebas yi cu'nak ixitul, yi cho'n at stzi' yi tzanla' Nilo, nin yi cya'l jun ocpon klo' tul tan paj yi a' yi at solte'lj? Na yi tzanla'a'tz ni'cu'n tu jun tapij solte'lj yi tnuma'tz tan chicolche'n klo' yi e' wunak, poro qui nin e' clax.
- ⁹ Wech yi tnum Etiopía tu Egipto ya'stzun ch'eyanl cyetz banak, scyuch' yi e' aj Fut scyuch' yi e' aj Libia. Ya'stzun chich'eyum ban, poro qui nin e' clax.
- ¹⁰ Ma na ja nin che'l cu'n swutz. Yi e' chinitxajil oc pok'lo'n chiwi' lakak xchicy be'. Nin e' oc chicontr tan tx'ilu'n scye yi e' yi at chik'e'j, yi e' wi'tz cyajcawil. Nin e' cu'-tz cya'n tcaren tan chibene'n tetz esclaw.
- ¹¹ Ni'cu'n tzun sbajoktz tzite'lj itetz axwok aj Nínive, copon subij itajtza'kl, nin ncxben pres. Ncha'tz ax cxelpon ojku'j tan colo'n ib, poro cya'l jun sclaxok tzitetz.
- ¹² Tircu'n yi e'chk chin ica'l yi nim wutz tkan yi na xcon tzitetz tan colo'n ib, ni'cu'n sbne' chi na ban jun wi' ibx' yi jotl cyen tunin wutz yi ne'xe't, nin yi na je' chuca'n na saj chit yi wutz. Ni'cu'n tzun tzibne' itetz yil je' chuca'n yi ica'la'tz, xchicu'ul tx'akx le chitzi' icontr.
- ¹³ Yi e' isanlar ni'cu'n quitane'n chi ik jun c'olój xna'n. Nin yi e'chk puertil yi tnum jakxok len xchiwutz yi e' icontr. Na, xcyek yi k'ak' tan lo'onse'n yi tz'amol tetz.
- ¹⁴ Nque'nwok bin tan molche'n quen a' le itnumil, te ntaxk xe'tij yi oyintzi'. Nque'nwok il tan banle'n ba'n te'jak e'chk tapijil yi itnumil kale na icolwit itib. Nque'nwok chan tan xyulk'e'n xk'ol tan banle'n mas xan, tan laq'ue'n yi tapij.
- ¹⁵ Poro qui'c ltak', na cxtz'e'okwok tan k'ak', nin cxquimok len tan spar. Cxsotzok cunin chi na chisotz jun c'olój sac' tan k'ak'. Ba'n puc'un iwutz, chi na chipuc'un yi e' sac', poro qui'c ltak'.
- ¹⁶ Qui'c na ban yi ko at jun c'olój aj lijens tzixol', qui'c na ban kol chipuc'un chi tajlal yi tx'uml tcyaj', na ni'cu'n sbajok scye'lj chi na bajij scye jun c'olój sac' yi na che'l xicy'in, yi na chitx'akx cuntu'tz.
- ¹⁷ Ncha'tz yi e' wi'tz itajcawil, ni'cu'n xchibne' chi na chiban yi e' sac'a'tz. Yi e' wutzile'n ajcaw, chocon chi jun c'olój sac' tul tiemp tetz che'w yi bu'jlche' cuntu', poro yi na k'ulk'ax yi k'e'j, na che'l xit, nin qui't na kil na' na cha'jnint.
- ¹⁸ "Ilu' rey cwent Nínive, lastum ax, na ja chiquim len yi e' abajxom jalu', yi e' yi ate' tzaj jak' aca'wl. Ja chu'je' yi e'a'tz tetz ben k'e'j ben sak, yi e' yi chin cham nin e' tane'n. Ej nin ja che'l xit yi e' awunakil wutz wutz, nin cya'l jun at tan chimolche'n cu'n junt tir.
- ¹⁹ iNin qui'c tz'ac'bil at tan stz'aque'n yi q'uixpnak yi at te iwankil, nin quil tz'icy' yi e'chk q'uixpnaka'tz! Cyakil yi e' wunak yil quibit yi stziblala'tz xchitzatzink. Chocon tan pok'le'n chik'ab tan bi'l yi tzatzin yi ate' cu'nt, na ja chitij len q'uixc'uj jak' ica'wl."